

26 (2022) nr 1-2 (59-60), s. 87-89

DOI <https://doi.org/10.21697/snr.2022.59-60.1-2.7>

This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY-ND 4.0 International) license.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0>

Sandra Kruszewska<https://orcid.org/0000-0003-2635-1805>**Klaudia Smyk**<https://orcid.org/0000-0002-9819-2885>

Wydział Studiów nad Rodziną UKSW

Sprawozdanie z VII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z zakresu edukacji globalnej „Solidarni z Ukrainą. Między potrzebami uchodźców, pomocą i wsparciem społecznym” (30 maja 2022 r., Instytut Pedagogiki UKSW – online)

W dniu 30 maja 2022 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Solidarni z Ukrainą. Między potrzebami uchodźców, pomocą i wsparciem społecznym”. Była to siódma z cyklu konferencji z zakresu edukacji globalnej. Spotkanie odbyło się w formie *online*. Jego organizatorem byli: Instytut Pedagogiki we współpracy z Wydziałem Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Patronatem honorowym to wydarzenie objął Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, natomiast patronatem naukowym – Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Konferencję otworzył dyrektor Instytutu Pedagogiki UKSW ks. prof. dr hab. Jarosław Michalski. Podczas sesji plenarnej jako pierwsi głos zabrali: prof. dr hab. Barbara Smolińska Theiss oraz prof. dr hab. Wiesław Theiss. Wygłosili oni wykład będący wprowadzeniem do konferencji, którego tytuł brzmiał „Etos służby społecznej”. Profesorowie przybliżyli słuchaczom spojrzenia różnych wybitnych pedagogów, między innymi Janusza Korczaka, prekursora praw dziecka, a także Marii Montessori, która rozwijała nowoczesną pedagogikę. Postawiono również pytania o aktywność dydaktyczną i naukową obecnych pedagogów społecznych. Zaraz po nich wystąpiła prof. dr hab. Barbara Kromolicka z Uniwersytetu Szczecińskiego. Skupiła się ona na działaniu Polaków na rzecz obywateli Ukrainy. Kolejny wykład również dotyczył tematyki związanej z Ukrainą, a mianowicie potrzeb i uczuć młodego pokolenia Ukraińców. Temat ten przybliżyły zainteresowanym prof. dr hab. Maria Marta Urlińska (Akademia Ignatianum w Krakowie) wraz z prof. dr hab. Ludymylą Khoruzhą (Uniwersytet Kijowski im. Borys Hrinchenki w Ukrainie). W wystąpieniu zatytułowanym „Młodzi w Ukrainie: kim są, czują, czego pragną, co budują” badaczki przybliżyły wyniki badań nad młodzieżą w czasie pomarańczowej rewolucji. Przedstawiono również przeprowadzone w 2017 r. badania dotyczące autoidentyfikacji studentów ukraińskich i cenionych przez nich wartości. Prelegentki podkreśliły, że wielu młodych, którzy uczestniczyli w badaniu, obecnie walczy teraz o wolność swojego kraju bądź też daje wsparcie innym uchodźcom z Ukrainy.

Po przerwie organizatorzy zaplanowali dyskusję panelową z przedstawicielami instytucji, którą prowadziła prof. ucz. dr hab. Agnieszka Regulska z UKSW w Warszawie. W dyskusji udział wzięli: doradca ds. Integracji Caritas Polska Renata Makuch, przedstawicielka z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem Sylwia Malinowska, dyrektor Wydziału Kształcenia Ogólnego z Kuratorium w Warszawie Krystyna Mucha, współzałożycielka i prezeska Fundacji

„Kobiety Wędrownie” Khedi Aliewa, rzecznik prasowy Komendy Głównej Policji w Warszawie insp. Mariusz Ciarka oraz rodzinny kurator zawodowy z Warszawy Artur Pięta.

Jako pierwsza głos zabrała pani Renata Makuch, podkreślając rolę Caritas w organizowaniu pomocy dla uchodźców z Ukrainy. Fundacja ta zbiera najpotrzebniejsze rzeczy, takie jak produkty spożywcze, środki czystości czy też odzież, a następnie przekazuje je w postaci paczek do potrzebujących. Caritas organizuje ponadto różnego rodzaju spotkania dla matek z dziećmi, gdzie najmłodsi mogą skorzystać z pomocy psychologa lub spędzić czas na sali zabaw. Podejmuje też szereg innych działań na rzecz uchodźców, o których opowiadała pierwsza prelegentka.

Następnie Sylwia Malinowska przedstawiła funkcje Ośrodka Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem. W miejscowości tej pojawiła się niezbyt duża grupa uchodźców, którzy uzyskali wsparcie ze strony ośrodka. Ośrodki pomocy społecznej gwarantują dzieciom darmowe wyżywienie w szkołach i przedszkolach. Dodatkowo każda z rodzin otrzymuje jednorazowe wsparcie w wysokości 300 zł.

Potem zabrała współzałożycielka fundacji „Kobiety Wędrownie” Khedi Aliewa, która sama jest uchodźczynią (do Polski przybyła z Czeczeni), dlatego też temat konferencji jest jej bardzo bliski. Pokrótkę opowiedziała ona o działalności fundacji oraz jej roli. Walczy ona o prawa uchodźców oraz prawa kobiet. Następnie oddała głos inspektorowi prasowemu Mariuszowi Ciarce. Po przywitaniu słuchaczy opowiedział on o roli policji w czasie kryzysu, której zadaniem jest przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa uchodźcom. Z tego względu utworzono dwie infolinie: jedną dla osób zaginionych, a drugą dla potrzebujących pomocy w innych kwestiach, zamieszkania lub pracy. W czasie swojej prezentacji rzecznik prasowy policji podkreślił, że sytuacja w Polsce jest na bieżąco monitorowana, a próg przestępczości od czasu przyjęcia większej liczby uchodźców z Ukrainy nie zmienił się.

Kwestię tę rozwinął kolejny rozmówca – rodzinny kurator zawodowy, Artur Pięta. Zaznaczył on, że pomoc uchodźcom znacznie różniła się na początku wojny od tej oferowanej teraz. Początkowo głównym celem była organizacja zbiorów żywności czy środków czystości. W akcję tę zaangażowano młode osoby objęte nadzorem kuratorskim, co było jednocześnie elementem procesu ich resocjalizacji, natomiast na ten moment jednym z najważniejszych działań prowadzonych przez portal kurator INFO, czyli portal kuratorskiej służby sądowej, jest zapewnienie pomocy terapeutycznej i psychologicznej dzieciom. Ponadto Artur Pięta podkreślił ogromną rolę kuratora wśród rodzin pełniących funkcję rodziny zastępczej dla dzieci uchodźczych, które pozostały bez opieki. Swoją wypowiedź zakończył apelem o niesienie pomocy szczególnie potrzebującym.

Po zakończeniu dyskusji i krótkiej przerwie rozpoczęto sesje tematyczne. Dwie pierwsze odbywały się równolegle. Pierwszą z nich prowadziła dr Aleksandra Kulpa-Puczyńska, natomiast drugą – dr Katarzyna Stankiewicz (UKSW). Prowadzące sesje uświadomiły słuchaczy, że obecnie Polska stoi przed ogromnym wyzwaniem, jakim jest edukacja uchodźców z Ukrainy. Wymaga to przygotowania zarówno pod względem infrastruktury, jak i kadry. Panie podkreśliły, że poza nauką języka polskiego niezbędne jest przystosowanie dzieci do funkcjonowania w środowisku oraz umożliwienie im powrotu do ukraińskiego systemu kształcenia.

Podczas pierwszej sesji dr Anna Czyżkowska (UKSW) przedstawiła cztery główne grupy negatywnych skutków psychologicznych wojny na dzieci, którymi są: kompleks wojenny, zaburzenia więzi, trwałe zmiany na poziomie neuronalnym oraz transgeneracyjna transmisja leku i traumy. Natomiast prof. ucz. dr hab. Mieczysław Dudek (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu) przedstawił pokrótce, jak wygląda poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne w sytuacji imigracji. Następna dr Magdalena Kuleta-Hulboj zajęła się prezentacją tematu edukacji globalnej w odniesieniu do aktualnych wyzwań.

Trwająca w tym samym czasie sesja druga rozpoczęła się referatem dr Katarzyny Stankiewicz i dr hab. Anny Żurek (Uniwersytet Wrocławski), który dotyczył wyzwań stojących przed edukacją dzieci uchodźczych w Polsce. Następnie mgr Marta Gołębiowska (UWr) poruszyła zagadnienie nauki języka polskiego wśród uchodźców. Podobnym tematem zajął się dr Jerzy Kowalewski (Fundacja na rzecz Dwujęzyczności EduNowa), którego referat dotyczył mikrokursów kulturowych, mających na celu wprowadzanie uchodźców w tematykę kultury polskiej. Sesję zakończyła Barbara Głasek (UKSW) swoją prezentacją na temat edukacji przedszkolnej uchodźców z Ukrainy w warszawskich placówkach. W ramach tej sesji przedstawiono bariery i szanse na integrację w szkołach oraz przedszkolach. Uwzględniono też kontekst nauczania języka polskiego jako obcych dorosłych uchodźców, traktując to jako element integracji. W dyskusji głos zabrała Krystyna Mucha, reprezentująca warszawskie kuratorium, odnosząc ustalenia badaczy do praktyki edukacyjnej.

Po przerwie rozpoczęła się ostatnia, trzecia sesja. Jej prowadzącym był prof. ucz. dr hab. Dariusz Stępkowski. Głos zabierali kolejno: prof. ucz. dr hab. Barbara Galas (UKSW), która zajęła się tematem społeczeństwa Rosji i Ukrainy w warunkach konfliktu. Następnie dr Isaias Rivera z Uniwersytetu w Budapeszcie (Corvinus University of Budapest) przybliżył opinie uczniów i nauczycieli na temat wojny w Ukrainie. Tematem wolontariatu w obecnej sytuacji zajęły się dr Anna Kawaluk oraz dr Agnieszka Domagała-Kreciuch z Uniwersytetu Przyrodniczego w Krakowie. Z kolei dr Anna Linka (US) w swoim referacie opowiedziała o problemie ryzyka wypalenia u wolontariuszy. Zaraz po niej ks. dr Dariusz Tułowiecki (UKSW) podjął tematykę kompetencji zawodowych migrantów z Ukrainy. Przedstawił badania przeprowadzone przez Instytut Badań Edukacyjnych, które dotyczy możliwości włączenia uchodźców w polski rynek pracy. Prezentowane badanie pozwala na poznanie kompetencji zawodowych i umiejętności przybyłych do Polski kobiet. Jego wypowiedź zakończyła kolejną część konferencji.

W ramach podsumowania spotkania głos zabrali prof. ucz. dr hab. Zbigniew Babicki i dr Aleksandra Kulpa-Puczyńska. Organizatorzy podziękowali za udział i zapowiedzieli wydanie publikacji związanej z tematyką konferencji. Zaprosili też na kolejne spotkanie za rok, wyrażając nadzieję, że tym razem odbędzie się ono w formie stacjonarnej, w przestrzeni UKSW.

Mimo drobnych problemów technicznych konferencja była bardzo ciekawa i inspirująca. Przyciągnęła duże grono odbiorców, do którego należeli nie tylko przedstawiciele świata nauki, ale też studenci oraz praktycy, przedstawiciele różnych instytucji wspierających uchodźców, w tym nauczyciele. Referaty były na wysokim poziomie naukowym, a jednocześnie na tyle przystępne w odbiorze, że również goście spoza świata nauki mogli z nich skorzystać. Dużym zainteresowaniem cieszyła się dyskusja panelowa z udziałem przedstawicieli instytucji. Dzięki konferencji „Solidarni z Ukrainą...” świat nauki miał okazję spotkać się ze światem praktyki społecznej, w ramach debaty na tak istotny aktualnie temat, jak wsparcie uchodźców. Oby takich spotkań było organizowanych więcej.